

Ders : 33

Konu: Kevser Sûresi

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
 اِنَّا اَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ ۝۱ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ ۝۲
 اِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْاَبْتَرُ ۝۳

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla:

1- (Ey Muhammed!) Biz sana kevseri verdik.

2- Öyleyse Rabbin için namaz kıl, kurban kes.

3- Asıl sonu kesik olan, şüphesiz seni kötüleyendir. (Kevser Süresi)

Sûrenin Nüzûl Sebebi:

Kevser sûresi, Mekke döneminde nâzil olmuştur. 3 âyettir. Hz. Peygamber (s.a.v.)'in oğlu Kâsım vefat edince müşriklerden As b. Vâil ve Velid b. Muğire:

‐Bırakın onu, onun soyu kesiktir. Ölürse adı unutulur gider...‐ demişlerdi. Onu çeşitli yönlerden ayıplamışlardı. Peygamber (s.a.v.)'e soyu kesik diyen bu müşriklerin soyları kısa zamanda kesildi.¹

Sûrenin Tefsiri:

اِنَّا اَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ

1-(Ey Muhammed!) Biz sana kevseri verdik.

Burada hitap Resûlullah (s.a.v.)'edir. Kevser kelimesi, bol nimet, şeref, ihsân, ilim, Peygamberlik şerefi, cennette bir nehrin ismi, Resûlullah (s.a.v.)'in ümmetinin âlimleri ve Kur'ân anlamlarına gelmektedir.

Kevser, Allah Teâlâ'nın Resûlullah (s.a.v.)'e vereceğini vaad ettiği cenneteki bir nehirdir. Hayrı çok anlamına gelen kevser nehri, Peygamberimiz (s.a.v.)'e tahsis edilen bir havuza dökülmektedir. Resûlullah (s.a.v.)'in ümmeti kıyamet gününde bu havuzun etrafına gelecektir. Havuzun etrafını, ortası boş incilerden yapılmış, kubbeler çevirmiş, oraya yıldızlar kadar çok bardak dizilmiştir. Suyunun rengi süttten beyaz, kokusu miskten daha hoş, tadı da baldan tatlıdır. Bir baştan öteki başa ancak bir ayda gidilebilecek kadar uzundur.²

Hz. Peygamber (s.a.v.)'in ümmeti bu havuzun başına gelip ondan içecektir.³ Resûlullah (s.a.v.) Kevser havuzu ile ilgili olarak şöyle buyurmuştur:

‐Ben âhirete sizden önce gideceğim ve sizin için hazırlık yapacağım; sizin Allah yolundaki hizmetlerinize şahitlik edeceğim. Buluşma yerimiz Kevser havuzunun yanındır. Ben şu bulunduğum yerden kevser havuzunu görmekteyim. Ben sizin Allah'a şirk koşmanızdan korkmuyorum. Ama dünya hırsıyla birbirinizle didişip çekişmenizden korkuyorum.‐⁴

¹ Tefsîr-i Kebîr, Fahrüddin er-Râzi, C.23, sh. 480.

² Buhârî Rikak 53, Müslim, Salât 53

³ Kur'ân-ı Hakîm ve Meâli Kerîm, H. Basri Çantay, C.3, sh.1226.

⁴ Buhârî, Megâzî, 17

Diğer bir rivayette ise:

“İçinizde Kevser havuzuna ilk ulaşan ben olacağım ve sizin Allah yolundaki hizmetlerinize şahitlik edeceğim. Vallahi şu anda havuzum gözlerimin önündedir. Yeryüzü hazinelerinin anahtarları bana verildi. Vallahi sizin benden sonra tekrar şirke dönmenizden hiç korkum yok. Ben asıl sizin dünyayı elde etmek için birbirinizle kapışıp kavga etmenizden korkuyorum”⁵ buyurmuştur.

Enes b. Malik (r.a.): Bir gün Resûlullah (s.a.v.) aramızda idi. Hafifçe uyumuştur. Gülümseyerek başını kaldırdı. “Ey Allah’ın Resûlü niçin güldün?” dedik.

“Demin bana bir sûre indirildi” buyurdu. Sonra Besmele çekerek Kevser sûresini okudu. Ve:

“Kevser, Rabbinin bana va’dettiği bir nehirdir. Onun üzerinde pek çok hayır vardır. O bir havuzdur. Kıyamet gününde ümmetimin ona gelecektir. O havuzun bardakları yıldızların sayısı kadardır...”⁶ buyurdu.

Bu âyette Allah, Peygamber (s.a.v.)’in yüce makamına değer vermek ve onun şerefine yüceliğini göstermek için Peygamber’e böyle hitap etmektedir.

فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَأَنْحَرْ

2-Öyleyse Rabbin için namaz kıl, kurban kes.

Yani, öyleyse sana bu kadar nimeti veren Rabbin için namaz kıl, şükür olsun diye kurban kes.

Müşrikler, ıslık çalıp, el çırparak ibâdet ediyor ve putlar için deve kesiyorlardı. Bu âyetle bunların yanlışlığı ortaya konmaktadır.

Ayrıca Mâûn sûresinde dini yalanlayan kimselerin dört kötü özelliği bildirilmiştir. Bunlar:

- a- Yalancılığa karşı: **İsbât** (Peygamberliğin isbâtı)
- b- İnsafsızlık ve cimriliğe karşı : **İhsan** (Nimetlerin verilmesi-Kevser)
- c- Gâfletli namaza ve riyâyaya karşı: **İhlâs** (Allah için namaz)
- d- En ufak yardımı esirgemeye karşı: **İnfak**’tır.(Kurban keserek fedakârlıkta bulunmak.)

اِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْاَبْتَرُ

3-Asıl sonu kesik olan, şüphesiz seni kötöleyendir.

Yani, „Ey Muhammed ! Senin neslin hayırla çoğalacak, dinin, kitabın, güzel ismin, üstünlüğün, şerefine bâkî kalacaktır. Âhirette de kesilmez ve tükenmez mükâfata ereceksin.

Ama, sana verilen bu nimetlere, kevsere buğzedenler, seni sevmeyenler hayırsız olacak, nesilleri kesilecek, ebter olacaklardır..“ demektir. Peygamber (s.a.v.)’e soyu kesik diyen bu müşriklerin çocukları kısa bir müddet sonra müslüman oldular. Müslüman olmayanlar da savaşlarda öldürüldü. Böylece nesli kesik oldular. Kıyâmete kadar da lânetle anılacak duruma düştüler.

Rivayet edildiğine göre Resûlullah (s.a.v.) ile Ebû Cehil’in oğlu İkrime bir suyun kenarında bulunuyorlardı. İkrime, Allah’ın Resûlüne :

“Eğer davanda sâdık isen, öteki taraftaki şu taş çağır, batmadan yüzerek buraya gelsin“ dedi. Bunun üzerine Resûlullah (s.a.v.) taşa işarette bulundu. Taş yerinden

⁵ Buhârî, Cenâiz 71

⁶ Müslim, Salât 14

ayrıldı, yüzerek Hz. Peygamber (s.a.v.)'in önüne geldi ve onun peygamber olduğuna şehâdetinde bulundu. Bunun üzerine Hz. Peygamber (s.a.v.), İkrime'ye :

-“**Bu sana yeter mi?**” deyince; İkrime, taşın yerine gitmesini de istedi. Resûlullah (s.a.v.), taşa emretti, taş eski yerine döndü.⁷ İkrime, Mekke'nin fethinden sonra müslüman oldu.

Alınacak Dersler:

- 1- Kevser sûresi, dini yalanlayan, Peygamber (s.a.v.)'e dil uzatanlara ilâhi bir tokattır.
- 2- Dini yalanlayanlar, inkârcı, insafsız ve cimridir. Müslüman ise, imânlı, merhametli ve cömerttir. Şuurlu müslüman; Allah için namaz kılar, Allah'a şükür niyetiyle kurban keser. Hiç bir şeyi gösteriş için yapmaz.
- 3- Allah'ın dinine ve O'nun Peygamberine dil uzatanlar, devamlı perişan ve rezil olacaklar, kıyamete kadar lânetle anılacaklardır.
- 4- Müslümanların Kevser havuzundan içebilmeleri için, Peygamber (s.a.v.)'e tabi olmaları, onu örnek ve önder olarak kabul etmeleri gerekir.
- 5- Müslüman temel esaslara dayalı ve ihtiyaçlara binaen gündemini belirler. Başkalarının etkisi ve yönlendirmesine göre hareket etmez.

Çifte bayram tanırız, ışıktan nurdan
Birisi Ramazan, birisi Kurban
Ya Rab, bayram eyle bayramımızı,
Yıka gönülleri kirden, çamurdan.

(A. Karakoç)

Not: Bu hafta:

- 1- Kevser sûresinin tefsirini ailemizle paylaşalım.
- 2- Allahın bize lutfettiği nimetlere mukabil kavli ve fiili şükür edenlerden olma noktasında gayretlerimizi artıralım.

⁷ Tefsîr-i Kebîr, Fahrüddîn er-Râzî, C. 23, sh.465